

WINTRŮV RAKOVNÍK

5

XXIV. PŘEHLÍDKA AMATÉRSKÝCH
DÍVADELNÍCH SOUBORŮ

BŘEZEN 2000

Dvě otázky pro Luboše Fleischmanna

ÚROVEŇ LUNY ROSTE

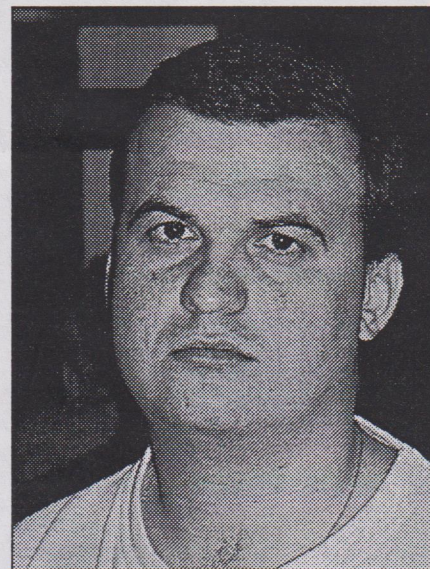
Nejkratší cestu do Rakovníka vážili účinkující z Divadla Luna ze Stochova. Dá se říci, že toto divadlo ze sousedního kládenského okresu zajíždí na rakovnickou přehlídku pravidelně. Pravidelní návštěvníci Wintrova Rakovníka museli nutně zaznamenat stoupající úroveň tohoto divadla. Dokladem toho určitě bylo i páteční představení od Jana Antonína Pitínského Pokojíček. Na to, jak se ve Stochově daří amatérům, jsem se zeptal režiséra souboru **Luboše Fleischmanna**.

„Stochovskému divadlu se daří celkem dobře. Od 1. ledna loňského roku jsme se stali občanským sdružením, abychom mohli peníze, které dostaneme od města, uchovávat ve své kase. Vše se velice zlepšilo a je čím dále lepší. Město nám vychází maximálně vstříc, ročně dostáváme na činnost až 40.000 korun. Kromě toho máme ještě jednoho sponzora, který nás také podporuje. Zkoušíme zadarmo ve velkánském stochovském kulturáku, takže skutečně všechno je dobré“. Divadlo Luna bylo považováno ve středočeském kraji dlouhou dobu za začínající. Na jaké umělecké úrovni jste dnes? „Myslím si, že začátky už máme za sebou. V té době, kdy jsme dělali Blázna a jeptišku, jsme byli skutečně začínajícím divadlem, které mělo své mouchy. Trošku se to zlepšilo, když jsme nazkoušeli Kafku. Začalo se o nás vědět a poetika hry začala směřovat určitým směrem. Trošku jsme se tomuto

směru vymkli Prévertem – to byl poněkud úlet, ale na druhou stranu to byla sranda. V současné době hrajeme Pokojíček, který jsme zkoušeli rok a tři čtvrtě. Snažili jsme se nejdříve vytvořit dramaturgii tak, aby herci věděli, o čem vlastně budou hrát. S Jaroslavem

Kodešem, který mi v tomto počínání pomáhal, jsme pitvali větu po větě, což bylo skutečně hrozně náročné. Výsledek je snad odpovídající, koneckonců to mohli posoudit i diváci na Wintrově Rakovníku. Lidé ze souboru se velmi zlepšili po herecké stránce. Nataša Gáčová, která s námi opět hraje, je ve třetím ročníku DAMU, další herec Petr Bláha Nejedlý pochází z Divadla Bez Záruky, i tím tedy byla hra vylepšena. Ostatní herci se však také chytli – umělecky jsme tedy pokročili podle mého názoru určitě alespoň o 80%“.

Jan Švácha

VELKÝ ÚSPĚCH V JUBILEJNÍM ROCE

Divadelní spolek Vojan Libice nad Cidlinou, který si loni připomínal 30 let trvání, si lepší dárek ke svému jubileu snad ani nemohl přát. S Horníčkovou komedií Dva muži v šachu totiž zvítězil na národní přehlídce venkovských divadelních souborů – Krakonošův divadelní podzim ve Vysokém nad Jizerou, již se zúčastnilo devět souborů.

■ **Jelikož mezi hosty letošního Wintrova Rakovníka je i vedoucí a režisér libického Vojanu ing. Jaroslav Vondruška, nedalo nám, abychom jej nepožádali o porovnání úrovně Wintrova Rakovníka a Krakonošova divadelního podzimu.**

„Nerad bych tyto akce srovnával. Faktem ale je, že Wintrově Rakovník je podle mého názoru kvalitnější. Venkovské soubory mají jiné podmínky ke své činnosti, navíc jim často chybí kvalitní režisér. Přesto ve Vysokém bylo několik souborů na velmi dobré úrovni. Jedná se například o Ořechov nebo Horšovský Týn. Pochopitelně, že vítězství na této přehlídce a nominace na Jiráskův Hronov 2000 je pro nás velikou odměnou a vysokou ctí“.

■ **A jak J. Vondruška hodnotil sobotní představení na Wintrově Rakovníku?**

„Říčanský soubor jsem již delší dobu neviděl. Oproti předcházejícím inscenacím jsem však zaznamenal určitý pokrok, zejména přesnějším ohraničením jednotlivých postav. Bohužel však říčanští zůstali jen u toho, že nám příběh odvyprávěli bez rozdílu významu jednotlivých myšlenek, které tam byly. Některé z nich jsou velice silné a aktuální i pro dnešní dobu. Přesto jsem to bral jako velice slušné představení.“

O M. Pokorném z Divadla AHA! Lysá nad Labem vím, že jeho práce je vždy na velice vysoké úrovni. Je ovšem pravda, že Náhlé neštěstí nebylo tématem, které mě láká, protože si myslím, že to s naší společností až tak špatné není, abychom museli tyto traumatické věci takovým dosti silným způsobem na jevištích stále prezentovat.

Lhářku jsme chtěli dělat i my, takže jsem měl tuto pěknou frašku dopředu prostudovanou. Mělnický soubor jsem viděl již potřetí a musím říci, že jeho představení stále roste. Je vidět, že na něm pořád pracuje. Dostává lehkost, kterou má mít“.

Jaroslav Mokrejš

Divadelní spolek Tyl Říčany

Horia Lovinescu

HRA O ŽIVOTĚ A SMRTI V POPELOVÉ POUŠTI

Divadelní spolek Tyl Říčany u Prahy se nám při svém druhém přehlídkovém představení uvedl v daleko vyšším lesku. Režijní vedení bylo propracovanější a podepsalo se tak příznivě pod jednotlivými hereckými kreacemi. Sám hrající režisér Karel Purkar v roli Otce se prosazoval svým vyzrálým herectvím a přesvědčil nás o tom, že je mu herectví stále vlastní. Neměl problém s vytvořením charakteru, dokázal významově pracovat s textem, hrál s partnerem, a vůbec byl na jevišti uvolněně zabydlen. Anna Pavlíny Tůmové vnesla do inscenace ženskost a to

hned v několika podobách: dokázala být naivkou, které jsme uvěřili její nevinnost a čistotu – aby na druhou stranu vyzrála a poznala lásku. Dobré odvedení role. Jen přechody ve vztahu k Abelovi a Kainovi byly – snad i vinou škrťů – poněkud nesourodé a neurované. Abel Dana Sobotky byl příjemným zjevem hry. Navíc pěkně mluví a přirozeně jedná. Jan Pospíšil jako Kain (toho si připomeneme jako výborného Hynka ze „Snu“) odvedl svou parketu na úrovni, ve které zřejmě vždy setrvává.

Problém inscenace se tak spíše nachází v rovině textové. Dramatik Horia Lovinescu postavil hru na biblickém tématu a to zcela zřejmě silně schématicky. Tím se stává, že postavy musí jednat podle daného klíče a není jim dopřáno svobodně se rozžít tak, jak jim to umožňuje příběh v jiném časoprostoru.

Uvedení této hry i přes uvedené výtky je úspěchem souboru, neboť realizace tohoto textu je náročná a neběžná.

Karel Semerád

Divadlo AHA!

Lysá nad Labem

Daniela Fischerová

NÁHLÉ NEŠTĚSTÍ

Může se stát, že někteří konzumenti přiotrávení holywoodskými pančovanými břečkami na pokračování si nebudou s touto bolestnou jevištní výpovědí o nitru člověka vědět rady. Nevadí. Buďme optimisty a doufejme, že právě vytřeštěné nechápající oko přes hrdiny N. N. jim otevře do duše okno. Ale ani pro „normálního diváka“ není tento kousek snadný. Hrát roli bude vstřícnost, zkušenost, strach, trápení se, ale i naděje a snaha pochopit sebe a druhé.

Nuže, přes autorku vstupují interpreti do archetypálního jednání, a to nejen, či ne jen, proto, že mýtus o Niobe a Jobovi jsou nedílnou součástí výpovědi. Přes asociační řetězce a herectví pro poučené, a přes výpověď hereckou pro méně zasvěcené, jsou uváděni dvěma herci Mužem a Ženou (což je veledůležité) do tématu, který můžeme nazvat strach z žití. Náhlé neštěstí je okamžik, kdy naše vnitřní představa o nás samých narazí na realitu světa a zkolabuje. Někdo svou osobnost dokáže v čase a prostoru zrekonstruovat, přijmout některé pravdy, i nehezké, o sobě samém, a jít k další metě, než bude muset provést další korekce. Jde tedy o to naučit se žít sám se sebou, přijmout za sebe odpovědnost. A nejen kvůli sobě, neboť teprve v té chvíli jsme schopni – i když ne vždy ochotni – přijmout odpovědnost i za druhé a pomoci jim. A o tom Divadlo AHA! hraje. O uvědomění si, že střet ID a světa nás může obrodit a napřímit, ale také nasměrovat někam jinam, otevřít dveře mimo realitu hmatatelnou, a to právě pro strach z žití. Tím chci říci, že

inscenace Mirka Pokorného svým provedením, tedy vyzněním, je jevištním protijedem pro ty, které strach lepka-vými prsty osavá, je protijedem pro ty, kdo ve spárech strachu jsou, a je preventivní injekcí pro ty, kdož ještě netuší, a neméně tak i pro ty, kdož strachem prošli a možná už zapomněli.

Přes všechnu náročnost tématu a náročnost inscenační, mohou mnozí s představením komunikovat právě pro herecké prostředky Terezie Palkové a Vratislava Hadraby. Ti umí hledět do nitra postav i do svého nitra, a viděné zprostředkovat, zpředmětnit. Škála hereckých prostředků jde od jemného pohybu očí až po gesto celým tělem, ale o tom se lze pouze zmínit, je nutné vidět. A neméně tak se sluší připomenout, že tato inscenace se dotýká i zásadních otázek jako je svoboda pro mě a svoboda pro ostatní, přijmutí či odmítnutí svobody vnitřní i vnější, dotýká se podstaty víry, a dále otázek, co je jak za život, tak po životě. Nesnadné, bolavé, et cetera.

Vladimír Zajíc

■■■■■ HODNOCENÍ ODBORNÉ POROTY ■■■■■

Nové divadlo Mělník
Maurice Hennequin

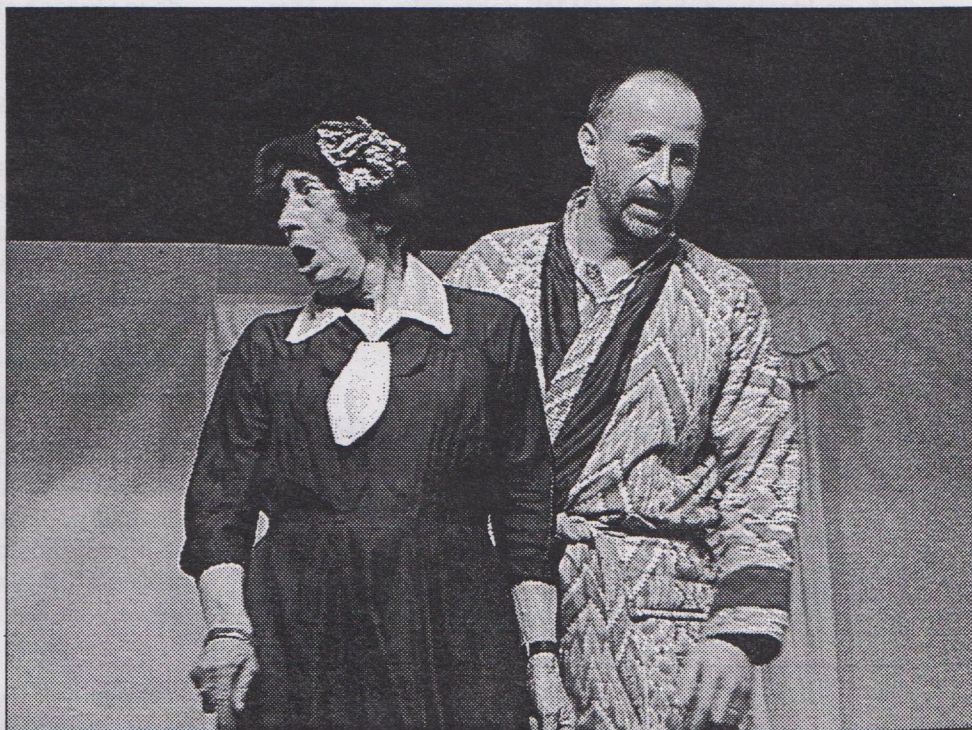
LHÁŘKA

Posledním soutěžním představením Wintrova Rakovníka 2000 byla inscenace frašky francouzského dramatika Maurice Hennequina Lhářka (Mon Bébé) v nastudování Nového divadla Mělník a v režii Vladimíra Dědka. Autorem scény byl Jaromír Dědek, kostýmy Jana Dědková a hudby Sváťa Urban.

Žánr frašky je vůbec nejstarším žánrem v evropském divadle. Její původ sahá asi do 5. století před Kristem. Jejich proměn během dějinného vývoje divadla byla celá řada. Poslední její podobou byla salonní situační komedie konverzačního charakteru francouzských autorů Courtelina, Labiche a Feydeana. Na ně navazuje i fraška Maurice Hennequina, která se na českou scénu dostala v 60. letech v překladu Jana Tomka, kdy se stala součástí zábavného repertoáru našich divadel. Přejala i základní příběhové schéma, které čerpá náměty z manželského života, hlavně následky žárlivosti, lži, nevěry či pomluvy. Humor vychází především ze situace, kdy se hlavní hrdina či hrdinka, vinou počátečního pochybení, dostávají do bláznivých komických situací, z nichž se úporně snaží vyvázat. V okamžiku, kdy dramatické situace nejsou vybudovány podle tohoto principu nebo dramatické postavy nezachovávají vážnost

svého boje, pak nedochází ke komickému účinku na diváka. V inscenace mělnického souboru byly komické situace po stránce režijní vytvořeny, ale vážnost boje se u některých postav nedostavila vinou přehrávání či uspěchaným tempem slovního jednání. Tak došlo k nevyrovnanosti hereckých výkonů a k menšímu komickému účinku na diváka.

Jarmila Černíková

NA OBZORU JE ZBRUSU NOVÁ PŘEHLÍDKA

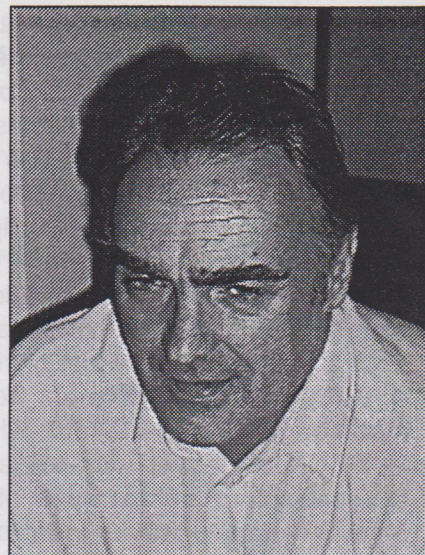

Je více než pravděpodobné, že národní divadelní přehlídky amatérských souborů se co nevidět rozrostou. Město Sázava, které je rodištěm Jiřího Voskovce, a místní divadelní soubor nesoucí název tohoto věhlasného herce a dramatika, totiž přišly s myšlenkou pořádat národní přehlídku hudebního divadla. Vedl je k ní stále rostoucí počet souborů, které se tímto žánrem zabývají.

Využili jsme návštěvy Aleny Čtveráčkové a Jiřího Janouška ze sázavského divadla na Wintrově Rakovníku k získání dalších informací.

„Letos na podzim by se měl konat nultý ročník této přehlídky, která ponese název Voskovcova Sázava. Byla by zahájena koncem září a zúčastnilo by se jí asi 5 souborů. Hracím dnem

by byl vždy pátek. Letošní ročník by byl nesoutěžní, soubory by usilovaly jen o získání Ceny diváků. Po dohodě s Dr. Milanem Strotzerem z Artamy se uvažuje o tom, že Voskovcova Sázava by v budoucnu měla být s výběrem na Jiráskův Hronov, aby se ulehčilo Třebíči. Jestli tomu tak bude již v příštím roce, se rozhodne do konce října,“ uvedl na náš dotaz Jiří Janoušek.

Paradoxem je, že letošní přehlídky by se domácí soubor, který v minulosti často dělal inscenace s hudbou (například v minulém roce vystoupil na Wintrově Rakovníku s písničkovým příběhem Betlém), zúčastnil mimo soutěž jako host se hrou Antonína Procházky Klíče na neděli. Podle slov J. Janouška se ale sázavští už zase k hudebnímu divadlu vracejí.

Jaroslav Mokrejš

ANKETA

■ Jak se vám líbí Tylovo divadlo po rekonstrukci?

Petr Nedecký, osvětlovač, Malé divadlo Kolín

Když to vezmu z pohledu návštěvníka, je to bomba, je to obrovský, šíleně se to změnilo. Když to však vezmu z pohledu člověka, který sem jezdíval, zdá se mi to moc honosné. Už to není tak klasické, jako když jsme spali pod píánem.

Vladimír Dědek, režisér, Nové divadlo Mělník

V každém případě se jedná o nové moderní divadlo, ale je to takové studenější. Určitě získalo rekonstrukcí hlediště, ze kterého nebylo vidět tak dobře jako nyní. Myslím, že časem se divadlo zabydlí.

Luboš Fleischmann, režisér, Luna Stochov

Moc se mi líbí. Byli jsme zde již na premiéře Tvrdohlavé ženy a Jaroslav Kodeš nás po představení provedl po

divadle. Je to moc pěkné. Možná bude trocha nostalgie po starém Tyláku, kde doposud Wintrovky vždycky probíhaly. My se sem vždycky rádi vracíme, protože je v Tylově divadle vždycky skvělé prostředí a všichni jsou zde úžasní.

Ing. Jaroslav Vondruška, vedoucí souboru, DS Vojan Libice nad Cidlinou

Divadlo, když se do něj vejde, zapůsobí příjemným, otevřeným dojmem. Mám ale pocit, že ještě není „zabydleno“. V hledišti je dnes perfektně vidět ze všech míst, všude je i krásně slyšet. Trochu mi tam vadí příliš bílé barvy, neboť jsem zvyklý mít v divadelních sálech více tmavší měkké barvy.

Helena Vondrušková, herečka, DS Vojan Libice nad Cidlinou

Staré divadlo je staré divadlo. Je hezké, že je Tylovo divadlo nové, ale ještě stále mi přijde dost neútné. Je možné, že se jednou zabydlí. Rakovníčáci to asi dokáží, již teď jsou vidět obrázky na stěnách a vlastně i další výzdoba. Bohužel, prostory, které zde bývaly, už nejsou. To se už nikde nevezme.

Jiří Janoušek, režisér, DS Sázava

Opravdu se máte čím chlubit. Bylo vybudováno pěkné divadlo. Měl jsem možnost si prohlédnout jeho prostory od vchodu až na půdu. Zapůsobila na mě nejen krásná vstupní hala, ale i hlediště, v němž je oproti bývalému divadlu podstatně lepší akustika. Jediným nedostatkem je menší prostor k občerstvení návštěvníků. Co se týká atmosféry, věřím, že zde bude stejná jako ve starém divadle. Jde jen o to si v novém prostředí zvyknout.

Zaznamenali Jan Švácha a Jaroslav Mokrejš

DNEŠNÍ PROGRAM

Tylovo divadlo 10.00 hod.

HOST PŘEHLÍDKY

Blanka Josephová-Luňáková

ČERVENÁ KARKULKA V „A DUR“

Divadlo Alfa Plzeň

Tylovo divadlo 12.00 hod.

VYHLÁŠENÍ VÝSLEDKŮ

A ZAKONČENÍ PŘEHLÍDKY